

KOLUMBÁN ADRIENN

Hazautaztam

Éjfél volt, amikor megérkeztem. A hold fénye vakító fátyolként borult a mindent ellepő hótakaróra, így a halványsárga épületre vetett pillantásom sokkal inkább hunyorgás volt, mint a csodálat könnyeitől ázó szemlélődés. Sokszor álmodtam erről a helyről azokban az időkben, amikor a folyó zúgásának idegenségétől vagy az eklektikus paloták tornyainak bizarr látványától voltam beteg. Hiába leveleztem az itthoniakkal, a messziről jövő papír és az ékezetes írógép betűinek tintaszaga elhalványodott, mire újdonsült városomba ért – akkor így gondoltam –, és zaklatottan jártam a világnak abban a messzi szegletében, míg egy napon meg nem kerestem egy Öregúr.

Éppen újságot olvastam a nappaliban, amikor a telefon ideges csörgése szakította félbe egy ígéretes tárca cselekményfonalát. Az elképzelhetetlen messzeséget sugalló sercegő vonal mögött mély férfihang morajlott zavarosan. Nagyon halkán és gyorsan beszélt, így félbeszakítottam, kezdje újra, mert mondanivalója helyett abszurd gondolatokat, értelmetlen zagyvaságot hallottam. Biztosított róla, tisztán értem, mit akar közölni: különösen fontos, hogy hazamenjek a Városomba, és elmeséljek mindent magamról és a Költőről, akivel az élet valamely pontján sorsom közös volt.

– Összetéveszt valakivel, monsieur, au revoir! – búgtam egykedvűen, majd lecsaptam a kagylót. Hosszasan bámultam az íróasztalomra, kezem remegett az izgatottságtól. Kurta, szabálytalan betűkkel véstem föl valamit egy papirosra, összecsomagoltam kézirataimat és fényképeimet. Vártam.

Hajnalban indultam el. A vonatablakot átvilágító homályos fényfoszlányok ismerős ösvényként mutattak utat. Olyan könnyedén suhant velem a vonat, mintha mezítelenül csúsznék le az égből egy felhő gypjával bélelt paplanján, és izgatottan röpülnék a világ fölött, hogy kiválasszam sorsomat. Mi lesz belőlem? Megváltó, aki új korszakot terem, reménységet hoz az elárvult népnek, amelyet sorsára hagyott az Isten, vagy pedig megváltott, aki hűségesen kísér valakit, és elsimítja lába alatt a föld göröngyeit?

Gyermek voltam, amikor a Stern-ház szomszédos kertjének fái alatt fiatal szerelmeseket vettem észre. Akkor láttam először a Költőt. Kalapját sétabotjával az ég felé emelte – így mutatványozott a mellette álló, kellemesen elegáns Nő szórakoztatására. A Nő magas csipkegallérú ingben, S ívű szürkés ruhában tetszelgett, arcát ferdén viselt szalmakalap takarta, ame-

KOLUMBÁN ADRIENN (1996, Székelyudvarhely) a PKE magyar nyelv és irodalom szakán végzett, a Szegedi Tudományegyetem vallástudomány tanszékének mesterképzős hallgatója. A 2017-es Kortárs Hangon nemzetközi irodalmi pályázat különdíjasa, versét közölték az Irodalmi Szemle nyári számában. Az SZTE „Re-Ady” verspályázat díjazottja.

lyet hosszú tollak ékesítettek. Ennek az előkelő anonimitásnak köszönhetően a Költőt hosszú szalonkabátjában és a Nőt tollas fejfedőjében gyermeki fantáziám két karcsú Madárhoz hasonlította. Áhítattal figyeltem a jelenetet, és azon tűnődtem, mit tehetnék abban a feleszméléstől lázas pillanatban, hogy léteimet legalább csekély ideig föl-villantsam számukra? Szinte ösztönösen nyúltam nyílvezzőm után, és mindenféle nehézség nélkül céloztam rájuk. Ügyetlenül repült a nyílvezző, és lábuk előtt landolt. A Költő zavartalanul vette föl a földről apró jeladásom pálcáját, majd átnyújtotta a Nőnek.

– Ámor nyila volt – szolt, arcán a szerelem összetéveszthetetlen mosolyával.

A vonat ráérősen döcögött végig a napfénytől lángoló égbolt alatt. Megilletődve néztem az apró felhőket, mintha csak először látnám őket. A világ jelenségeinek megszokott ritmusa nem hagyott bennem nyomot a Költővel való ismeretség pillanatáig. Azután másképp tekintettem az életre. A fiatalság törekvő vágyai minden reggel kikiáltottak ágyamból, hogy napkeltétől egészen napnyugtáig megéljem az életet. Azt hiszem, nem is a sajátommal, hanem a Költő szemével bámultam a sűrű égbe fúrt zöld toronyok és ormok látképét, és időről időre visszajátszottam a Stern-házi jelenetet, amely először ihlette meg írói fantáziám. Ez a kép volt világom addig a bizonyos napig, amelyre pontosan rá tudok mutatni a naptárban. A Költővel való ismeretségem kezdetének pillanata a jogászavatásunk estéjén, amikor egy asztalnál ültem vele, és először szolt hozzám, még ennyi év múlva is életem sorsdöntő eseményeinek fényével világol az emlékek ködös vonulatában. Kezdetre volt ez egy kiteljesedésnek, egy életnek, amely folyamatos volt és szép, alkoholmámoros, bohém, de komoly és indulatos is. A Költő jó ember volt, olyan, akinek lépteit hosszú nappalokon keresztül őrizték az utcakövek és a kávéházak. Mondanivalója a tenger éles morajlását hívta elő, kalandjai példaértékűek voltak minden ifjúnak. A Nővel való szerelmét számontartották e történet szereplői, az elme racionalitását megbomlasztó, szerelemtől ittas verseit pedig olvasták és érteni akarták. Megtörtént vele az élet. Megváltó akart lenni.

Az este láthatatlanul terítette be fülkémet, szemem alázatosan alkalmazkodott a sötétség fényviszonyaihoz. Sosem hittem a fény reményeket tápláló, gyógyító erejében, korántsem ok nélkül. Mint minden földi valóságot, a Költőt is legyőzték a világ szinte már unalmas gyötrelmei. Először a szerelem veszett el, az érzés, mely addig minden tüneménynek értelmet adott. A Nő mint egy jelenés szállt tova az emlékek megszépítő távlataiba. Egyszer láttam még őt, gyászos kifejezéssel tekintett rám, mintha nem akarna megismerni engem, a fájdalmas csata emlékére épült, utolsóként épen maradt kőszobrot. Mondani akartam neki valamit, amit csak tőlem tudhatott volna meg, azt, hogy a Költő rá gondolt utolsó földi órájában, és a túlvilágra kérezkedő szemei megvallották, hogy ő volt a valódi, az egyet-

len igazi Nő, aki után már csak Kisasszonyok és ábrándok halovány kizantémjai alkottak hervadt ösvényt az öregedés kietlen magányában – végül finoman biccentettem fejemmel, és elsétáltam. Ezután minden kedves emléket betemettem a romlandó valóság sírboltja. Elvesztek a boldog évek, eltűntek a lépések az utcakövekről, a kávéházakat bezárták, átnevezték. Lezuhantak a Madarak. Meghalt a Költő.

A vonat ablakán keresztül világló Város ismerős tornyai integettek. Utoljára készítettem képzeletbeli leltárt írásaimról, emlékeimről, művemről. „Szép kis csokor” – gondoltam –, majd számba vettem fényképeimet is: arcok, mosolyok, mennyi ismerős idegenség. Érteni a világot és emlékezni valamire, ennyi volt célom. Hogy sikerült-e? Azt hiszem, kezdett sejtelnem lenni arról, milyen folyamatok csörgedeznek az ember lelkében. Én hittem egy Város eszmeiségében, hittem egy Költő erejében, egy szerelemben, amelyet nem én éltem át, csak szemtanúja voltam a világ természetfölötti mozgatóerejének, általa. Ápoltam egy Kultuszt, mert nem csak a Költő emlékezetét, hanem egy Stílus képét is őriztem vele. Nem őket akartam visszaidézni, hiszen pontosan tudtam, milyen észrevétlenül hullik atomjaira az anyag, és miként vesznek el eszmék a jelentéktelenség pincéjében. Nem miattuk küzdöttem már, hanem azért, hogy az emlékezés álmatag fátylán keresztül felidézhessek egy fiatalságot. Egy ideje gondolkodom, mikor jön el az a pillanat – egyáltalán pillanat-e –, amikor a dolgokat racionálisan szemlélhetjük kellő távolságból, érzelemmentesen. Talán eljött, de késve jött, hiszen már nem lesz Holnap.

Éjfél volt, amikor megérkeztem. A hold fénye vakító fátyolként borult a mindent ellepő hótakaróra... Az Öregúr selyemcilinderét megemelve lépett elém. Hangja ismerősen csengett a telefonból. Kissé zavart illendőséggel kérdezte, jól utaztam-e, majd barátságosan megszorította kezem.

– Nagyon jól, uram – feleltem, közben az ismerős épület halványsárga falait bámultam.

Megérezhette aggodalmamat, megveregette vállam.

– Jól végezte a munkáját, ne féljen.

Meg akartam köszönni, de némaságra intett.

Így történt. Egy hét múlva találta meg bejárónóm a kurta betűs papírost. Azt mondják, könnyezve olvasta, de ezt nem hiszem el, erős és megfontolt nőnek ismertem:

„Hazautaztam. Évi bére az íróasztal fiókjában van. Ígérem, hall még rólam. Öntözze a virágokat, amíg megélnék. Kezít csókolom, T. G., Kelt. 1958. január 5.”